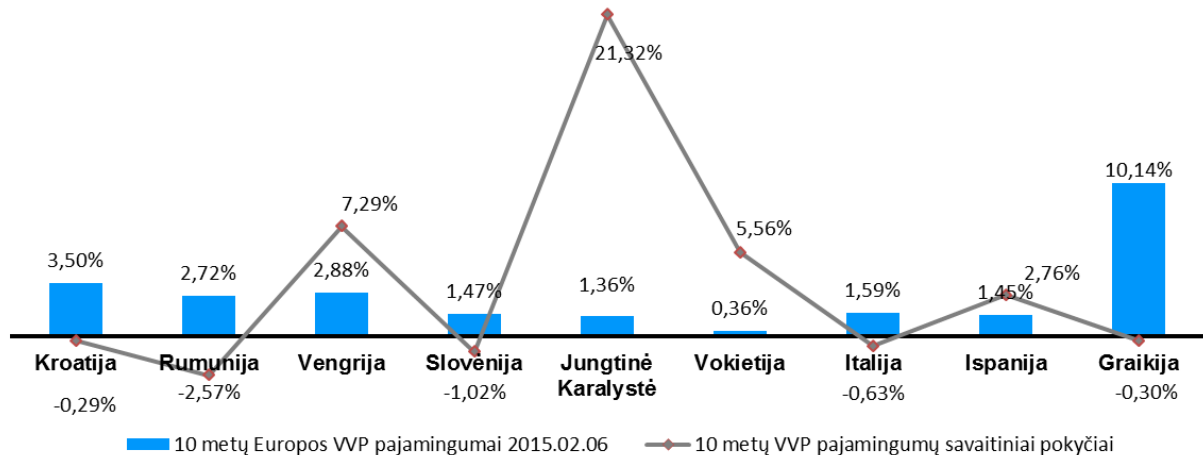

ES valstybių ir jų vertybinių popierių apžvalga

2015 m. vasario 9 d. Nr. 6

ES šalių 10 metų VVP pajamingumai ir jų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

Europos regiono valstybių obligacijų rinkose išsilaikė padidėjęs kintamumas. Tam įtakos turėjo Europos Komisijos (EK) patikslintos regiono ūkio augimo prognozės, Graikijos kredito reitingo pokyčiai bei itin gera JAV darbo rinkos statistika.

Praėjusią savaitę EK pagerino regiono ūkio augimo prognozę bei identifikavo užsitęsusią defliaciją. Pasak EK, euro zonos ūkis 2015 metais augs ne 1,1 proc., o 1,3 proc., o infliacija sieks ne 0,8 proc., o -0,1 proc. Viso ES ūkio augimo prognozė padidėjo nuo 1,5 proc. iki 1,7 proc., o infliacijos lūkesčiai kito nuo 1 proc. iki 0,2 proc. Patikslintos prognozės atskleidė, jog euro zonoje nedarbas turėtų mažėti ne iki 11,3 proc., kaip buvo teigiama anksčiau, o iki 11,2 proc. ES nedarbas turėtų siekti ne 10 proc., o 9,8 proc.

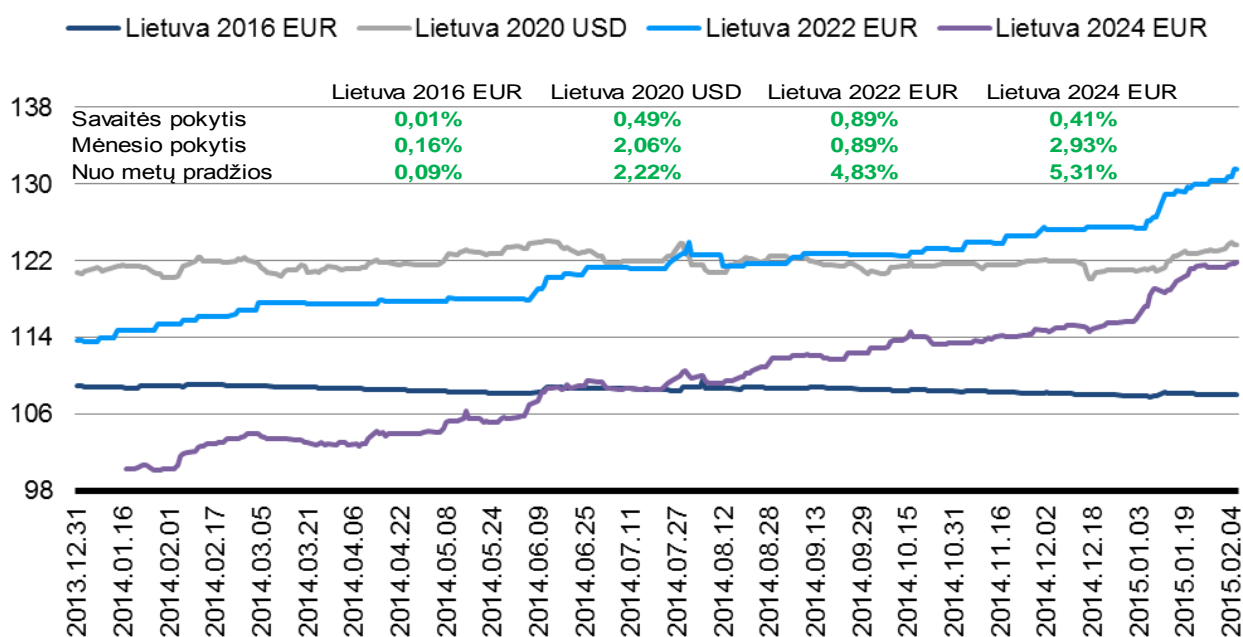
Praėjusios savaitės eigoje Europoje buvo skelbta pramonės produkcijos kainų ir mažmeninės prekybos statistika. Remiantis „Eurostat“ duomenimis, gruodį pramonės produkcijos kainos sumažėjo 1 proc. tiek euro zonoje, tiek visoje ES, o mažmeninė prekyba priešingai – tiek euro zonoje, tiek ES padidėjo 0,3 proc.

Pokyčius valstybių obligacijų kainose taip pat lėmė „S&P“ sumažintas Graikijos kredito reitingas. Remiantis susidariusia šalies situacija, reitingas buvo sumažintas per vieną punktą – nuo B iki B-, o perspektyva palikta neigiama.

Europos VVP pokyčiams, ypač Jungtinės Karalystės, įtakos turėjo JAV nedarbo duomenys. Nors bendras šalies nedarbo lygis šių metų sausį padidėjo nuo 5,6 proc. iki 5,7 proc., per pirmąjį šių metų mėnesį sukurta 257 tūkst. naujų darbo vietų. Patikslinus duomenis paaiškėjo, jog 2014 m. lapkritį šalyje buvo sukurta net 423 tūkst. naujų darbo vietų – daugiausia per pastaruosius 17 metų. Sausį JAV vidutinis atlyginimas išaugo 0,12 JAV dolerių, o metinis pokytis siekė 2,2 proc. Tokie duomenys paskatino investuotojų spekuliacijas dėl didėjančios palūkanų normos JAV, kurią gali atkartoti Jungtinė Karalystė. Būtent šioms valstybėms šiais metais yra prognozuojamas palūkanų kėlimas.

Lietuva

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusią savaitę Europos Komisijos išleistoje ataskaitoje „Žiemos ekonomikos prognozės 2015“ Lietuvai numatomas tvaraus ūkio augimo išlaikymas. Reikšmingas augimo variklis bus vietinė paklausa, kurios apimtims teigiamą įtaką darys ženkliai mažėsiantis nedarbas: nuo 9,5 proc. 2014 m. iki 8,7 proc. 2015 m. ir 7,9 proc. 2016 m. Eksperto į Rusiją sumažėjimo įtaka bus jaučiama 2015-aisiais, tačiau atsigavimo tikimasi 2016 m. BVP augimo prognozė 2014-iesiems buvo sumažinta ir, kaip ir 2015-iesiems, yra 3 proc., o 2016 m. ūkis turėtų augti 3,4 proc. Fiskalinėje politikoje žadamas stabtelėjimas 2015-aisiais prieš pagerėjimą 2016 m.: biudžeto deficitas 2014 m. sieks 1,2 proc., 2015 m. – 1,4 proc., o 2016 m. sumažės iki 0,9 proc. BVP. Valstybės skola augs nuo 41,1 proc. 2014 m. iki 41,8 proc. 2015 m., ir sumažės iki 37,3 proc. 2016 m.

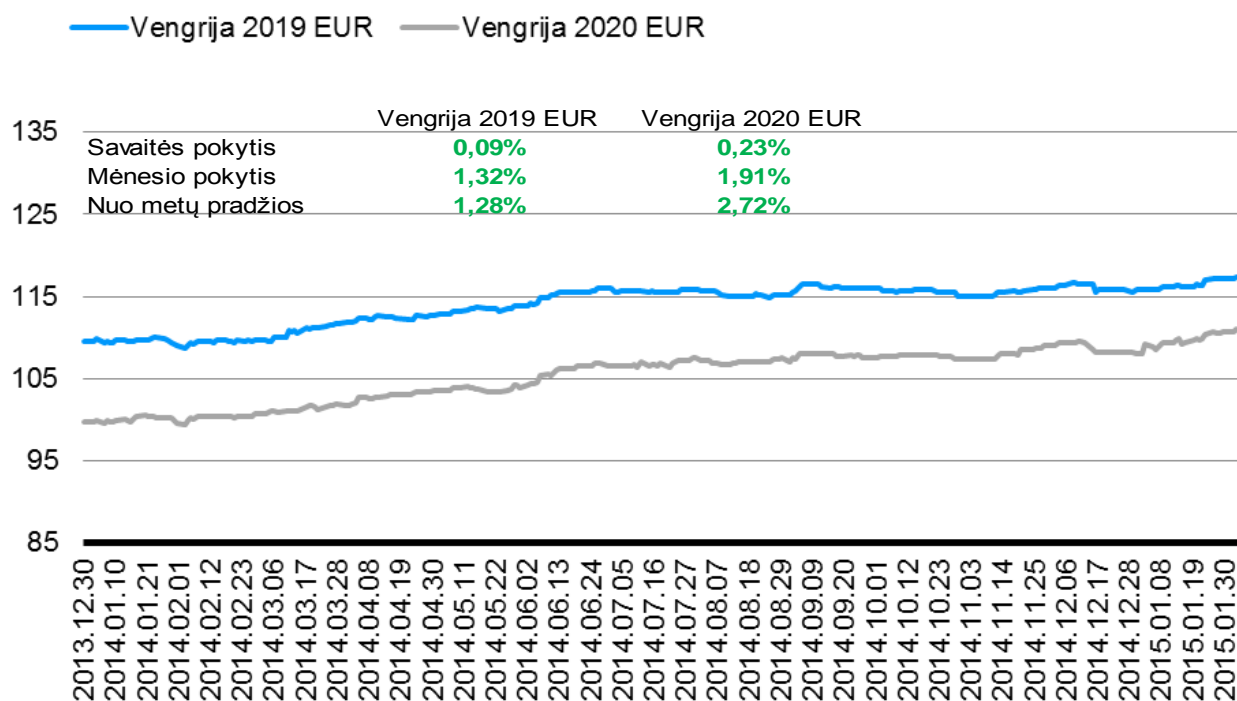
> 2014 m. gruodį, palyginus su lapkričiu, mažmeninės prekybos apimtis šalyje augo 0,1 proc. – kiek mažiau, nei ES bei euro zonos vidurkis, kuris siekė 0,3 proc. Lyginant su 2013 m. gruodžiu, metinis augimas siekia 4,8 proc., kai ES rodiklis per atitinkamą laikotarpį augo 3,2 proc., o euro zonos šalyse – 2,8 proc.

> „Sodros“ deficitas 2014 m., palyginus su 2013 m., sumažėjo 38 proc. ir siekė apie 311 mln. eurų. Per 2014 metus „Sodros“ biudžeto pajamos išaugo 8 proc. ir buvo 2,8 proc. didesnės, nei planuota, kai biudžeto išlaidos augo tik 0,7 proc. ir buvo 0,4 proc. didesnės, nei planuota. Biudžeto pajamų padidėjimą sąlygojo padidėję dirbančiųjų skaičius ir vidutinės draudžiamosios pajamos.

> Praėjusią savaitę Lietuva oficialiai prisijungė prie Europos stabilumo mechanizmo (ESM). Šalis turės parvesti į mechanizmą savo įmokėtino kapitalo dalį – po 65,4 mln. eurų kasmet per ateinančius penkerius metus, o 2027 m. papildomai įnešti apie 160 mln. eurų. Tai leis ne tik prisidėti prie visos euro zonos finansinio stabilumo, bet ir prireikus pasinaudoti finansine parama iš ESM.

Vengrija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

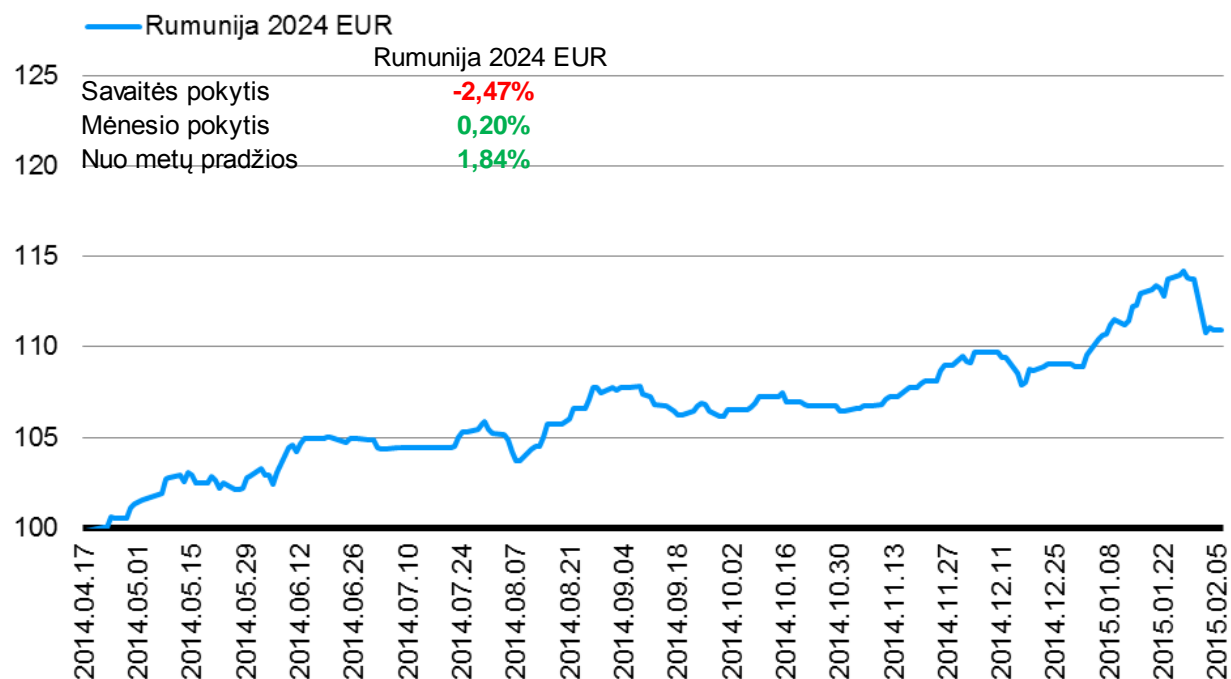
> Preliminariais Ūkio ministerijos duomenimis, sausio mėnesį šalyje užfiksuotas 53,8 mlrd. forintų (apie 175,7 mln. eurų) biudžeto deficitas. Pareiškime pažymima, jog deficitas atitinka Vyriausybės lūkesčius, tačiau šie nėra viešinami. Deficitą lėmė neigiamas centrinės valdžios biudžeto balansas, nors socialinės apsaugos bei nebiudžetiniai fondai fiksavo perteklių.

> Praėjusią savaitę Europos Komisijos išleistoje ataskaitoje „Žiemos ekonomikos prognozės 2015“ Vengrijai numatomas ūkio augimo sulėtėjimas, tačiau fiskalinėje politikoje prognozuojami teigiami pokyčiai. Ataskaitoje prognozuojama, jog šalies BVP augimas sulėtės nuo 3,3 proc. 2014 m. iki 2,4 proc. 2015 m. ir 1,9 proc. 2016 m. Biudžeto deficitas, preliminariais duomenimis, 2014 m. sieks 2,6 proc., ir ūgtels iki 2,7 proc. 2015 m. prieš sumažėdamas iki 2,5 proc. 2016 m. Valstybės skola, 2014 m. sieksianti 77,7 proc., mažės iki 77,2 proc. 2015 m. ir 76,1 proc. 2016 m. Dauguma prognozių, palyginus su ankstesne EK ataskaita, išleista praėjusį lapkritį, pagerėjo, išskyrus ūkio augimo ir valstybės skolos tendencijas.

> 2014 m. gruodį, palyginus su lapkričiu, mažmeninės prekybos apimtis šalyje išaugo 0,3 proc. – tiek pat, kiek ir ES bei euro zonos vidurkis. Lyginant su 2013 m. gruodžiu, metinis augimas siekia 5,6 proc., kai ES rodiklis per atitinkamą laikotarpį augo 3,2 proc., o euro zonos šalyse – 2,8 proc.

Rumunija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusią savaitę Europos Komisijos išleistoje ataskaitoje „Žiemos ekonomikos prognozės 2015“ Rumunijai numatomas tvaraus ūkio augimo išlaikymas, kurį reikšmingiausiai lems vietinė paklausa. Šalies BVP 2014 m. turėtų fiksuoti 3 proc. augimą, kuris sumažės iki 2,7 proc. 2015 m. prieš augant 2,9 proc. 2016 m. Nedarbas šalyje ateinančius dvejus metus laikysis stabilus, biudžeto deficitas taip pat šiek tiek sumažės (nuo 1,8 proc. 2014 m. iki 1,5 proc. 2015 m. ir 2016 m.), nors valstybės skola prognozavimo laikotarpiu augs nuo 38,7 proc. 2014 m. iki 39,1 proc. 2015 m. ir 39,3 proc. 2016 m.

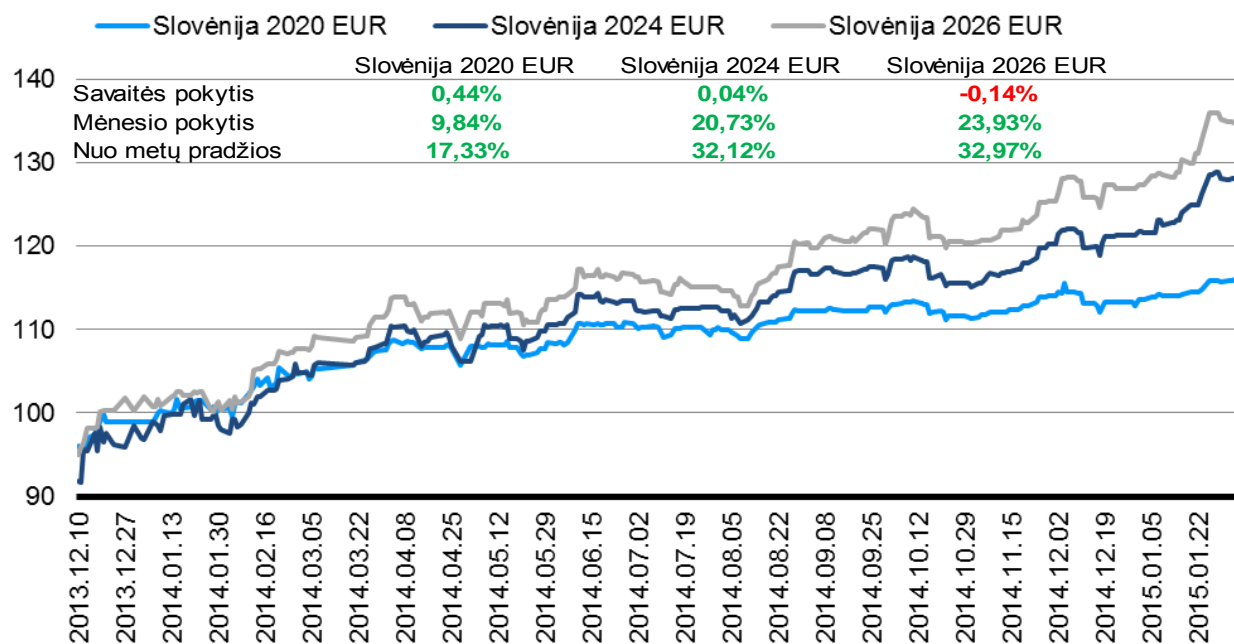
> Rumunijos centrinis bankas praėjusį trečiadienį sumažino šalies bazinę palūkanų normą ketvirčiu proc. punkto iki rekordiškai žemų 2,25 proc. Dauguma analitikų tikėjosi šio žingsnio, tačiau centrinio banko vadovas Mugur Isarescu sakė, jog šiuo metu šalies infliacijos perspektyvos neleidžia atmesti ir tolimesnio palūkanų mažinimo galimybes. Infliacija šalyje 2014 m. gruodį siekė 0,8 proc., kai centrinio banko tikslas yra 1,5 – 3,5 proc., o prognozė 2015-iesiems yra 2,1 proc.

> 2014 m. gruodį, palyginus su lapkričiu, mažmeninės prekybos apimtis šalyje išaugo 0,4 proc. – panašiai, kaip ir ES bei euro zonos vidurkis, kuris siekė 0,3 proc. Lyginant su 2013 m. gruodžiu, metinis augimas siekia 6,2 proc., kai ES rodiklis per atitinkamą laikotarpį augo 3,2 proc., o euro zonos šalyse – 2,8 proc.

> Naujaisiais Europos Komisijos duomenimis, Rumunija įsisavino tik 56 proc. jai 2007-2013 m. skirtų Europos Sąjungos fondo lėšų, kai ES vidurkis yra 76 proc. Anot EK atstovybės Rumunijoje vadovės Angela Filote, pagrindinės lėšų įsisavinimo kliūtys šalyje buvo perteklinė biurokratija bei taisyklių pokyčiai, todėl svarbu išspręsti šias problemas prieš prasidedant 2014-2020 metų lėšų skirstymo laikotarpiui.

Slovėnija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

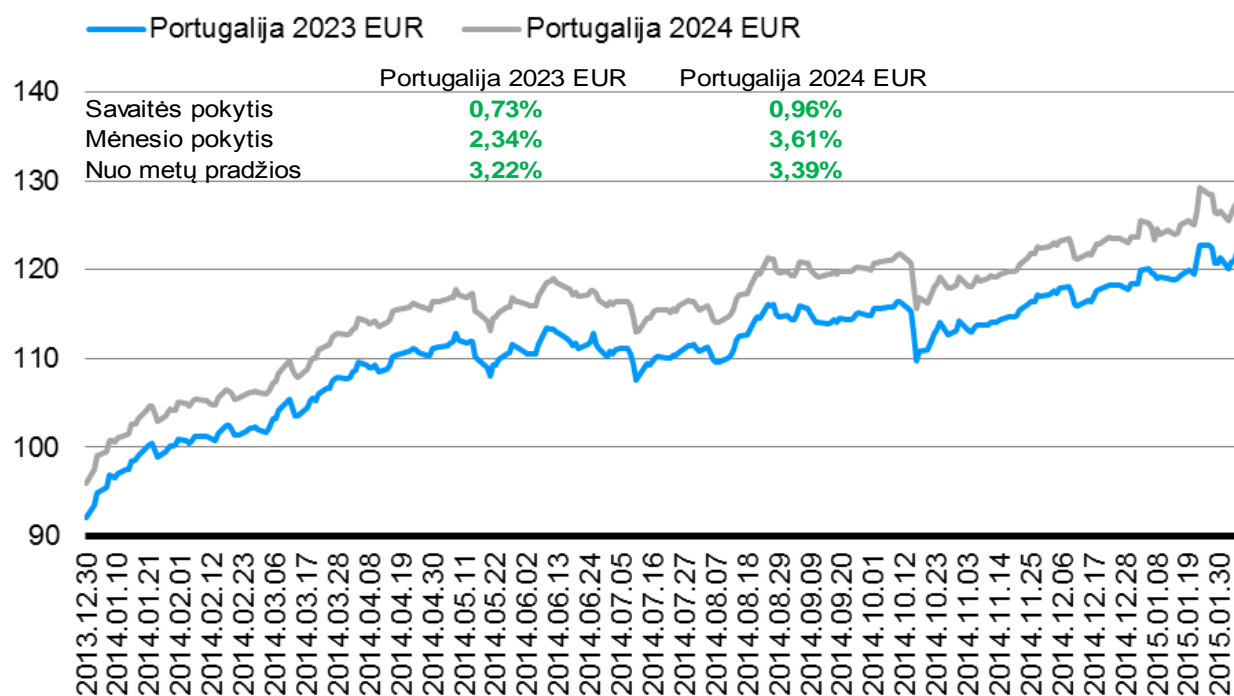
> Šalies statistikos agentūros duomenimis, šių metų sausį vartotojų kainų indeksas sumažėjo 0,5 proc., palyginus su 2014 m. sausio mėn. Labiausiai sumažėjo maisto ir nealkoholinių gėrimų bei komunalinių paslaugų kainos, o drabužių ir avalynės kainos augo. Palyginus su 2014 m. gruodžiu, kainos sumažėjo 1,3 proc.

> Praėjusią savaitę Europos Komisijos išleistoje ataskaitoje „Žiemos ekonomikos prognozės 2015“ Slovėnijai numatomas tolimesnis augimas, kurio pagrindiniais varikliais išliks eksportas ir ES fondų pagalba finansuojamos infrastruktūros investicijos. 2014 m. šalies BVP augs 2,6 proc., 2015 m. – 1,8 proc., o 2016 m. – 2,3 proc. Biudžeto deficitas per prognozavimo laikotarpį mažės beveik perpus: nuo 5,4 proc. 2014 m., kai didelę įtaką rodikliui darė bankų rekapitalizacijos kaštai, iki 2,9 proc. 2015 m. ir 2,8 proc. 2016 m. Valstybės skola išliks nedaug pakitusi: 82,2 proc. 2014 m., 83 proc. 2015 m. ir 81,8 proc. 2016 m.

> 2014 m. gruodį, palyginus su lapkričiu, mažmeninės prekybos apimtis šalyje mažėjo 1,5 proc., kai ES bei euro zonos vidurkis siekė 0,3 proc. augimą. Lyginant su 2013 m. gruodžiu, metinis sumažėjimas siekia 2,5 proc., kai ES rodiklis per atitinkamą laikotarpį augo 3,2 proc., o euro zonos šalyje – 2,8 proc.

Portugalija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Praėjusią savaitę Tarptautinis valiutos fondas pareiškė, jog Portugalijos ūkio augimas šiais metais turėtų siekti apie 1,2 proc., kurio pagrindas bus vidaus vartojimas. Taip pat tikimasi, jog šalies biudžeto deficitas šiais metais sieks 3,4 proc.

> Europos Komisija padidino šių metų Portugalijos ūkio prognozę nuo buvusios 1,3 proc. iki 1,9 proc. bei sumažino tikėtiną infliaciją nuo 0,6 proc. iki 0,1 proc.

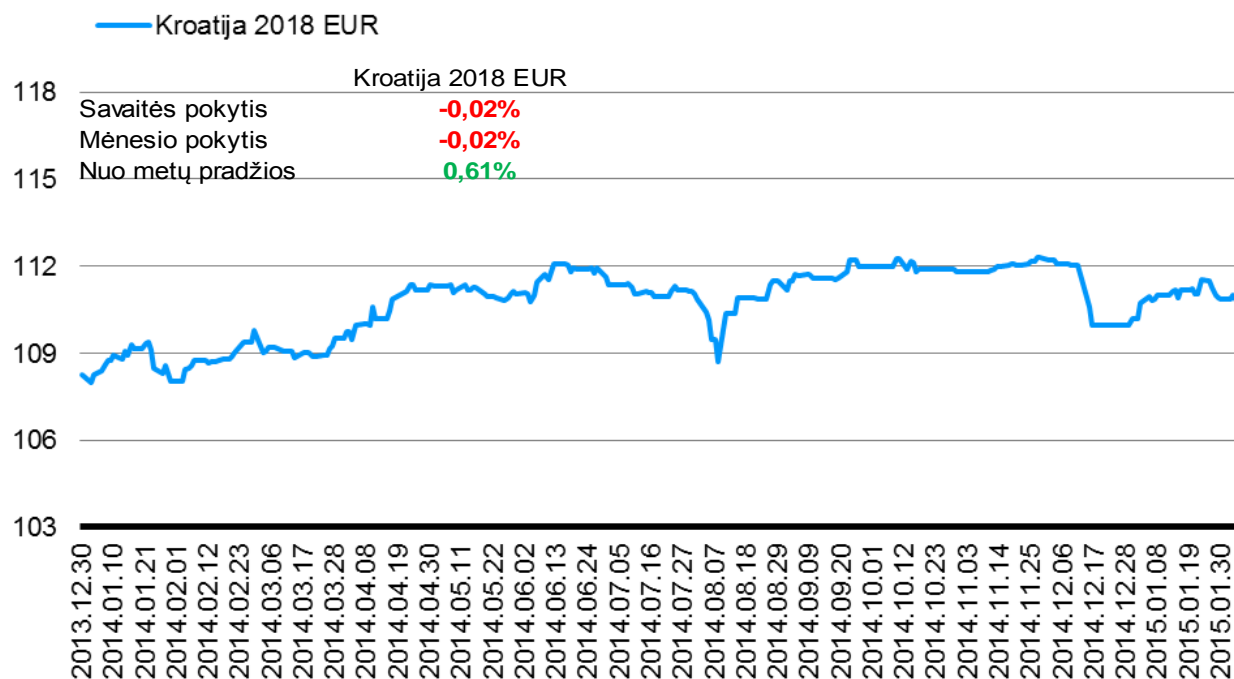
> Per praėjusių metų ketvirtą ketvirtį Portugalijos nedarbas padidėjo 0,4 proc. punktais – nuo 13,5 proc. iki 13,1 proc.

> Remiantis „Eurostat“ duomenimis, Portugalijos mažmeninė prekyba per gruodį susitraukė 3,8 proc. po 2,5 proc. augimo lapkritį. Portugalijos pokytis buvo didžiausias tarp visų ES šalių.

> Remiantis „Eurostat“ duomenimis, gruodį Portugalijos pramonės produkcijos kainos sumažėjo 1,9 proc. po 0,3 proc. augimo lapkritį.

Kroatija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Europos Komisija paliko buvusią Kroatijos ūkio augimo prognozę 2015 metams nepakitusia - 0,2 proc., o tikėtiną infliacijos lygį pakoregavo nuo 0,6 proc. iki -0,3 proc.

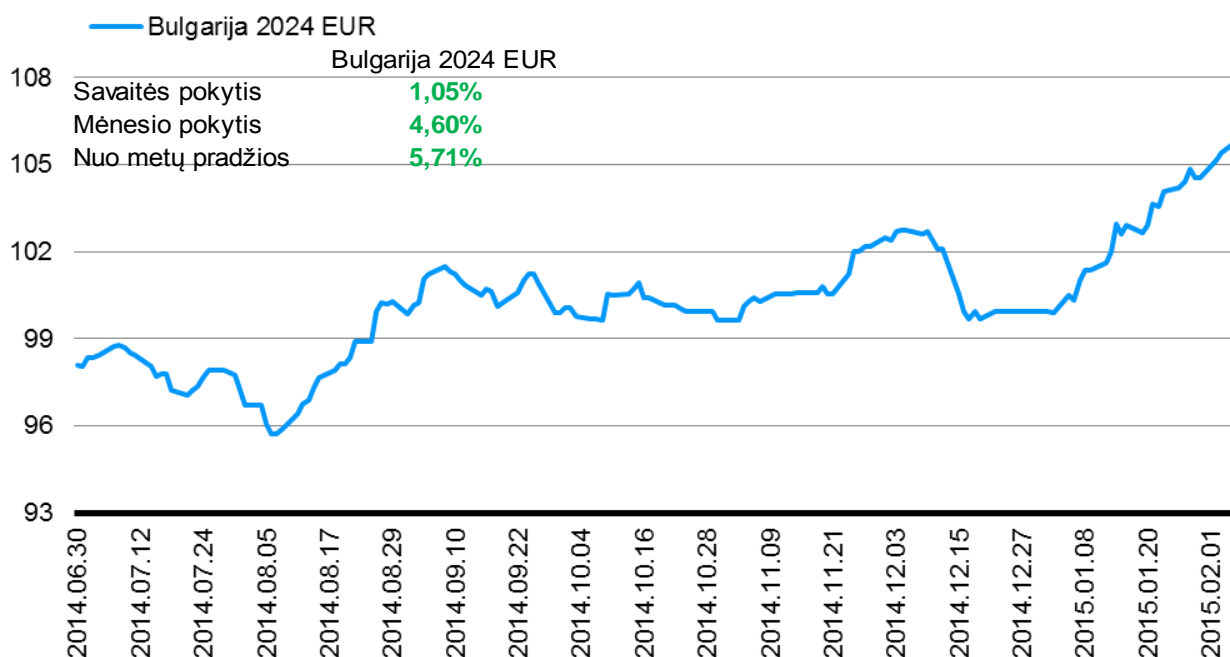
> Praėjusią savaitę vyriausybė patvirtino pateiktą nepasiturinčių gyventojų skolų nurašymą. Skolų naštos nusimetimą pajus tik tie šalies gyventojai, kurių skola yra mažesnė nei 35000 kunų (5100 JAV dolerių), o mėnesinės pajamos ne didesnės nei 1250 kunų (138 JAV dolerių).

> Kroatijos mažmeniniai pardavimai gruodį, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 2,6 proc. po 2,2 proc. lapkritį.

> Remiantis „Eurostat“ duomenimis, gruodį Kroatijos pramonės produkcijos kainos sumažėjo 1,2 proc. po 0,8 proc. mažėjimo lapkritį.

Bulgarija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Europos Komisija padidino šių metų Bulgarijos ūkio augimo prognozę nuo buvusios 0,6 proc. iki 0,8 proc. bei sumažino tikėtiną infliaciją nuo 0,4 proc. iki -0,5 proc.

> Remiantis „Eurostat“ duomenimis, Bulgarijos mažmeninė prekyba per gruodį susitraukė 6,4 proc. po 2,1 proc. augimo lapkritį. Pastarasis augimo tempas, nusileidęs tik Liuksemburgui ir Ispanijai, buvo trečias prasciausias visoje ES.

> Remiantis „Eurostat“ duomenimis, gruodį Bulgarijos pramonės produkcijos kainos sumažėjo 1,2 proc. po 0,6 proc. mažėjimo lapkritį.

> Pasaulio žiniasklaidos laisvės indekse Bulgarija 2014 metais nukrito net per 13 vietų ir užėmė 100-ąją iš 180 galimų. Tai yra pats blogiausias rezultatas visoje ES.

> Kroatijos vartotojų pasitikėjimo indeksas šių metų sausį, lyginant su praėjusių metų spalium, išaugo net 4,8 proc.